

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

KDV Bernelân

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 24 februari 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 26 januari 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op POV Bernelân.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 en 2023 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers (pm) rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pm werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe Nederlandse woorden leren. Bovendien is er aandacht voor de inrichting van de ruimten en zien we speelhoeken zoals een bouwhoek en een leeshoek. De pm passen de inrichting van de ruimten bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn kunnen spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pm houden bij hoe het met de peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijks vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pm spelen actief mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes of één op één. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pm gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pm zorgen ervoor dat de ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. We vinden het mooi dat de pm ouders stimuleren om thuis aandacht te besteden aan de woorden die in de groep aan de orde komen te oefenen. De ouder met wie we spraken, geeft aan dat zij tevreden is over hoe het gaat in de groep en dat haar kind met plezier er naar toe gaat.

Kinderopvangorganisatie: Kids First COP groep

POV Bernelân

LRK-nummer: 110430049

Totaal aantal doelgroeppeuters: 5

De pedagogisch coach kijkt samen met de pm in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1-2 van de basisschool gaan. Samen werken ze aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De teammanager maakt jaarlijks samen met de pedagogisch coach en de pm een pedagogisch werkplan dat aansluit op het beleid van Kids First. We vinden de kwaliteit van dit werkplan goed. De pm volgen scholingen en krijgen coaching in de groep om steeds beter te worden. De houder van POV Bernelân legt aan de gemeente Leeuwarden en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is en aan welke ontwikkelpunten ze werkt.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er een drietal punten die beter kunnen.

Ten eerste kan POV Bernelân meer rekening houden met de kenmerken van de ouderpopulatie wanneer zij zaken uitleggen of informatie delen. Ten tweede kunnen de pm bewuster aandacht besteden aan de afsluiting van hun activiteit met de peuters en ten derde kunnen de pm de ouders meer informatie geven over de begindoelen van groep 1-2 van de basisschool.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op POV Bernelân.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in twee groepen, documenten geanalyseerd, een gesprek gevoerd met één ouder, pedagogisch medewerkers, de pedagogisch coach en teammanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de teammanager, pedagogisch coach en één pm.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op POV Bernelân.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op POV Bernelân als voldoende. Alle standaarden waarderen we als Voldoende. De tips die we geven hebben betrekking op het ouderbeleid, de handelingsplannen en het pedagogisch-educatief handelen.

Context

Kinderdagverblijf Bernelân is gevestigd in een noodgebouw aangrenzend aan het ROC Friesland College en beschikt daar over een eigen accommodatie met een aangrenzende buitenspeelruimte. Het kinderdagverblijf staat in het LRKP geregistreerd met 48 kindplaatsen en heeft de mogelijkheid tot opvang in 3 stamgroepen. Momenteel wordt er opvang geboden in 3 stamgroepen van maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. KDV Bernelân is geopend van maandag tot en met vrijdag van 07.00 t/m 18.30 uur. Het kinderdagverblijf is in het LRKP geregistreerd als aanbieder van voor-en voerschoolse educatie (VVE). Hiertoe wordt gebruik gemaakt van de methode Uk en Puk.

Basisvoorwaarden voerschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft in oktober 2022 de basisvoorwaarden voerschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

- Er zijn geen afspraken noodzakelijk voor vervolgtoezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1 Aanbod

Deze standaard waarderen we als Voldoende.

De pm gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pm doelgericht werken en met elkaar de activiteiten bedenken en voorbereiden. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool. De ouders ontvangen bij ieder thema een brief waarin vermeld staat wat er aangeboden wordt in de groep en wat de ouders thuis kunnen doen met hun peuter. De pm zouden kunnen nagaan of het voor sommige ouders begrijpelijker wordt wanneer de themabrief in hun moedertaal wordt aangeboden. En de nieuwsbrief kan verrijkt worden met informatie over de einddoelen van de vve-methode. Uit het gesprek met de ouder kwam naar voren dat deze doelen onbekend zijn.

De pm richten de ruimtes aantrekkelijk in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

OP2 Zicht op ontwikkeling

Deze standaard waarderen we als Voldoende.

De pm volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van het kindvolgsysteem van Kids First. Ze gaan regelmatig na waar de ontwikkeling stagneert en samen met de pedagogisch coach gaan ze op zoek naar mogelijke verklaringen voor deze stagnatie.

POV Bernelân gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het aanbod. Al deze stappen van het cyclisch proces staan vermeld in een handelingsplan. De kwaliteit hiervan kunnen de pm versterken door specifiekere informatie te beschrijven. Ook kunnen de pm de informatie uit het handelingsplan nog meer benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van de individuele peuter en groepjes peuters. De pm bespreken de bevindingen over de peuter op vaste momenten met de ouders. Ook voor deze besprekingen geldt dat het niet een vanzelfsprekendheid is dat alle ouders het begrijpen.

OP3 Pedagogisch-educatief handelen

Deze standaard waarderen we als Voldoende.

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de pedagogisch coach het pedagogisch-educatief handelen geobserveerd. De pm zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pm het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief betrokken zijn en enthousiast meedoen. Mooi om ook de pm actief betrokken en enthousiast te zien tijdens de observatie. De pm zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. Ze hebben hiervoor een planning gemaakt zodat gegarandeerd is dat alle peuters alle doelen van een thema aangeboden krijgen.

Tijdens de observatie zagen we dat de pm de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. Ze stemmen de instructie, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. En gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Een mooi voorbeeld hiervan was de pop die gewassen werd in een echt badje met warm water. De peuters genoten hiervan. De pm observeren tijdens de activiteit of de peuters de opdracht begrijpen en of ze het doel behalen. Bovendien stimuleren de pm de interactie tussen peuters onderling en tussen de peuters en hen. Het is duidelijk waarneembaar dat de peuters dol zijn op de pm. Tot slot zien wij één mogelijkheid voor verbetering, namelijk de kwaliteit van de afronding van een spelactiviteit. De pm kunnen meer aandacht besteden aan het lesdoel door samen met de peuters nogmaals te herhalen wat er geleerd is.

OP6 Samenwerking

Deze standaard waarderen we als Voldoende.

De pm zorgen voor een zorgvuldige, warme overdracht als de peuter naar groep 1 van de basisschool gaat. Op een formulier noteren de pm informatie over de doelgroeppeuter om deze informatie vervolgens te bespreken met de leraren van groep 1 van de basisschool.

Op het formulier geven de pm onder andere aan welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang zij/hij dit gevolgd heeft. Indien mogelijk zorgen de voorschool en de basisschool ervoor dat er een doorgaande lijn is van voor- naar vroegschoolse educatie met betrekking tot het aanbod, de zorg en begeleiding en het ouderbeleid.

Ouders worden gezien als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun peuters en POV Bernelân stemt haar ouderbeleid daar op af. De pm betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, zoals voorlezen. De pm geven aan dat zij niet alle ouders bereiken en dat zij op zoek blijven gaan naar manieren om wel alle ouders te bereiken. De pm zou kunnen nagaan of het een positief effect heeft als sommige communicatie in de thuistaal gebeurt zodat de ouders beter de bedoeling begrijpen. De ouders worden in voldoende mate geïnformeerd over het thema, middels een themabrief en een app.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

OR1 Ontwikkelingsresultaten

Deze standaard waarden we als Voldoende.

De voorschool heeft hoge verwachtingen over de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De doelen uit de vve-methode zijn leidend en de pm streven er naar om deze met alle peuters te halen. Ze betrekken daarbij de ontwikkelingsgroei van de peuters. De voorschool heeft goed in beeld welke peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1 Kwaliteitszorg

Deze standaard waarderen we als Voldoende.

Kids First heeft in haar beleidsplan samen met de voorscholen opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op. De voorscholen hebben vervolgens het beleid vertaald naar een locatie-eigen plan, het pedagogisch werkplan, waar in onder andere staat beschreven hoe de pm het beleid vertalen naar hun dagelijks handelen. Wij vinden de kwaliteit van dit plan goed omdat de vertaling concreet en duidelijk beschreven staat in waarneembaar gedrag.

De teammanager evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg de doelen uit het pedagogisch werkplan en kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool. Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de teamcoördinator en de pedagogisch coach regelmatig een bezoek aan de locatie om een beeld te vormen van de kwaliteit van bijvoorbeeld het pedagogisch-educatief handelen van de pm. Daarnaast worden de ouders bevraagd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2 Kwaliteitscultuur

Deze standaard waarderen we als Voldoende.

De teammanager en de pm werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Kids First organiseert opfriscursussen over bijvoorbeeld de meldcode en gesprekstechnieken en hecht er waarde aan dat alle pm vve-geschoold zijn. Ondanks deze goede initiatieven geven de pm aan tijdens het gesprek met ons dat er meer aandacht mag komen voor professionalisering. Ze zijn tevreden over de coaching on the job door de vve coach. We constateren een grote bereidheid bij de pm om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De teammanager houdt samen met de pedagogisch coach en de teamcoördinator (het zogeheten 'driehoeksoverleg') zicht op de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pm werken resultaatgericht en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling. Sinds januari 2023 is deze verdeling vormgegeven op een duidelijke poster die ook zichtbaar op de locatie hangt.

Kids First werkt met zelfsturende teams waarbij de pm veel verantwoordelijkheid krijgen en de teammanager niet wekelijks op locatie aanwezig is. Wij zien dat de pm op POV Bernelân een goed functionerend team zijn en vanuit een prettige, collegiale sfeer veel werk verzetten. Ondanks dit geven de pm aan dat er bewaakt moet worden dat de bereikbaarheid van bijvoorbeeld de teammanager niet in het gedrang komt.

KA3 Verantwoording en dialoog

Deze standaard waarderen we als Voldoende.

De houder verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat daarbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. De teammanager bespreekt met de pm de ambities en welke resultaten er behaald zijn. Tevens staat de teammanager open voor de wensen en voorstellen van de ouders. Via de nieuwsbrief en de app voorziet de locatie aan relevante ouders. Ook in de nieuwsbrief is te zien dat er rekening wordt gehouden met de kenmerken van de ouders door korte en duidelijke zinnen te formuleren.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

We hebben geen verdere aanvullingen op het rapport.
Wel zijn we bezig met de tips die wij hebben mogen ontvangen.